

Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (toliau – FAO) 2020 m. gruodžio mėn. duomenimis, 2020 m. bendras grūdų derlius pasaulyje prognozuojamas 2741,7 mln. t ir tai būtų 1,3 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. Kviečių derlius pasaulyje 2020 m. prognozuojamas labai panašus kaip 2019 m. ir turėtų sudaryti 761,7 mln. t. Kitų grūdų derlius pasaulyje analizuojamu laikotarpiu prognozuojamas 1,9 proc. didesnis ir turėtų sudaryti 1 471,5 mln. t.

Naujausios FAO analitikų prognozės duomenimis, ES šalyse (neįskaitant Didžiosios Britanijos) bendras grūdų derlius 2020 m. turėtų sudaryti 277,0 mln. t, tai būtų 14,8 proc. mažiau nei 2019 m. bei mažesnis už paskutinių penkerių metų vidurkį. Iš to skaičiaus kviečių derlius 2020 m. turėtų sudaryti 124,1 mln. t (2019 m. buvo 155,7 mln. t), o kitų grūdų – 150,0 mln. t (2019 m. buvo 166,6 mln. t). 2020 m. kviečių mažesnę derlių galėjo lemti mažesni pasėlių plotai. Kukurūzų derlius ES šalyse turėtų sudaryti apie 60,5 mln. t, o tai būtų apie 10 mln. t mažiau, palyginti su 2019 m. Šį derliaus sumažėjimą galėjo nulemti nepalankios meteorologinės sąlygos (sausis ir karšti orai vasarą), ypač Prancūzijoje ir Rumunijoje.

Europos Sąjungoje po gausių 2020 m. spalio mėn. iškritusių kritulių (dėl kurių vėlavo 2021 m. žieminių kviečių sėja) lapkričio mėnesį buvę palankūs orai leido sėjai atgauti pagreitį. Tačiau lietus išliko gausus kai kuriuose rytiniuose rajonuose ir toliau trukdė žieminių kviečių sėjai. Meteorologinės sąlygos kol kas gana palankios žieminiams pasėliams augti, todėl tikimasi, kad, kviečių plotams užimant įprastinius plotus, 2021 m. derlius bus gausesnis už 2020 m.

FAO duomenimis, Rusijoje 2020 m. grūdų derlius turėtų sudaryti 126,7 mln. t, tai būtų 7,5 proc. didesnis derlius, palyginti su 2019 m., ir 9,4 proc. didesnis už paskutinių penkerių metų vidurkį (115,8 mln. t). Kviečių derlius iš minėto skaičiaus 2020 m. turėtų sudaryti 83,0 mln. t, tai 11,4 proc. daugiau negu 2019 m. ir viršytų 12,9 proc. paskutinių penkerių metų vidurkį.

Rusijoje 2021 m. derliui bendras žieminių javų pasėlių plotas yra šiek tiek didesnis nei vidutinis. Rusijoje žieminiams javams dėl išaugusio eksporto užsėta 19,2 mln. ha. Tačiau dėl kritulių trūkumo nuo 2020 m. rugsėjo mėn. pagrindiniuose Šiaurės Kaukazo ir Pietų regionuose žieminiams javams lapkričio viduryje buvo jaučiamas

drėgmės trūkumas, dėl to gali sumažėti 2021 m. žieminių javų derlius. Dėl nepakankamos sniego dangos žieminiai pasėliai gali nukentėti nuo šalčio.

Naujausiais FAO duomenimis, Ukrainoje 2020 m. visų grūdų derlius turėtų sudaryti 66,5 mln. t – būtų 11,1 proc. mažesnis, palyginti su 2019 m., ir labai panašus į paskutinių penkerių metų vidurkį. Kviečių derlius 2020 m., palyginti su 2019 m., turėtų būti 9,9 proc. mažesnis ir sudaryti 25,5 mln. t, tai būtų 3,0 proc. mažiau už paskutinių penkerių metų vidurkį.

Ukrainoje mažesnis už vidutinį iškritusių kritulių kiekis nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. iki rugsėjo mėn. vidurio apsunkino 2021 m. žieminių javų sėją, todėl manoma, kad bendras žiemkenčiais apsėtas plotas gali būti šiek tiek mažesnis už vidutinį ir sudaryti 7,1 mln. ha. Padidėjęs kritulių kiekis nuo 2020 m. rugsėjo antrosios pusės padidino dirvožemio drėgmės lygį ir pagerino žieminių pasėlių augimo sąlygas. Lapkričio mėn. meteorologinės sąlygos pasėliams augti daugiausia buvo palankios, bet galutinis žieminių javų derlius labai priklausys nuo oro sąlygų 2020 m. gruodžio – 2021 m. kovo mėn.

Šaltinis: FAO